

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Mayıs 2016 • No: 98

Bu Nasıl Düzen, Bu Nasıl Adalet?

Bir Tarafda Kölelik Koşulları, Diğer Tarafda Aşırı Zenginlik!

Kıralık işçiliğin önünü açan tasarı geçtiğimiz günlerde Meclis'te yasalaştı. İktidar partisi vekillerinin elleri kalktı, indi ve işçilerin çalışma yaşamını kökten değiştirecek düzenleme yasaya dönüştü. İşte her şey bu kadar basit! Kimse işçiye ne istediğini sormadı. Ama hükümete ve patronlara kalırsa tüm derterli, tasaları işçiler! Meselâ bu sayıyla işsizlik azalacaktı! Atalarımız boşuna dememiş, “duy da inanma!”

diye. Meğer işçileri ne kadar çok seviyorlarmış! Öyle çok düşünüyor, öyle çok seviyorlar ki, ne yapacaklarını bilemeyip işçileri kölelik konumuna iten bir yasa çıkardılar.

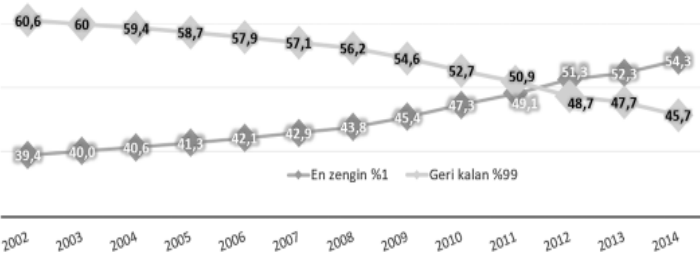
Gerçekler onların söylediğinden farklı tabii... Gazeteleri, işveren örgütlerinin yaptığı toplantıları, hükümetin açıklamalarını yakından takip eden bir işçi, bu sevginin ne tür bir sevgi olduğunu derhal anlar. Uzun bir süredir Bakanlar ve patronlar

Özel istihdam büroları ile Türkiye'yi ucuz işgücü cennetine dönüştürmek istiyorlar. Bu yasa, işçilerin aynı köleler gibi kiralınmasını getiriyor. İşçileri işe alacak özel istihdam büroları, dileyen patrona bu işçileri saatlik, günlük ya da aylık kiralayacak. Kısa süreli sözleşmelerle çalıştırılacak bu işçiler, bir yılı doldurmadan kendilerini kapının önünde bulacaklar. Kıdem tazminatı alamayacaklar, çoğu zaman sigortaları olmayacak, olsa da parçalı olacak. Çalışmaya gönderildikleri işyerlerinde haklarını bile arayamayacaklar.

Türkiye'yi "Çin gibi" yapmaktan söz ediyorlar. İnsan şöyle bir durup düşünmeden edemiyor: İyi mi kötü mü? Ne demek ki "Çin gibi olmak!" Çin'de işçi ücretleri son derece düşük... İşçiler uzun saatler boyunca köle gibi çalışıyorlar, sefalet koşullarında yaşıyorlar. Bu sayede Çin ekonomisi büyüyor, Çin'e yatırım yapan patronların (kapitalistlerin) sermayesi katlanarak artıyor. Yani işçilerin sömürüsü ve sefaleti, patronlar için muazzam zenginlik anlamına geliyor.

İşte Türkiye'yi de Çin veya Vietnam gibi ucuz işgücü cennetine dönüştürmek istiyorlar. Bu yolda bir hayli de adım attılar. Kiralık işçiliği getiren *özel istihdam büroları* nın kurulması bu yolda önemli halkalardan biri oldu. Bu yasa, işçilerin aynı köleler gibi kiralanmasını getiriyor. İşçileri işe alacak özel istihdam büroları, dileyen patrona bu işçileri saatlik, günlük ya da aylık kiralayacak. Kısa süreli sözleşmelerle çalıştırılacak bu işçiler, bir yılı doldurmadan kendilerini kapının önünde bulacaklar. Kıdem tazminatı alamayacaklar, çoğu zaman sigortaları olmayacak, olsa da parçalı olacak. Çalışmaya gönderildikleri işyerlerinde haklarını bile arayamayacaklar.

O halde **ekonominin büyümesi demek, biz işçilerin ücretlerinin de büyümesi demek değil.** Zenginle yoksul arasında devasa, korkunç bir uçurum var. Bir avuç asalak akıl almaz bir zenginliğe hükmederken, işçiler ve aileleri yoksulluk koşullarında can tüketiyorlar. **İşçi ücretleri o kadar düşük ki, fazla mesai geliri olmadan hiçbir işçi, ailesine bakamaz hale gelmiş durumda.** Bunun anlamı, günde en az 12 saat çalışma demek. Böylece işçi tükeniyor, ailesini göremiyor, toplumdaki kopuyor.

İşçilerin sorunu çok... Peki, kim işçileri düşünecek, kim işçilerin haklarını koruyacak? Meselâ hükümet mi, patronlar mı, valilik mi, belediyeler mi? Kim? İşçilerin sırtından zenginlik elde eden patronların işçileri düşünmeyeceği açık! Ya hükümet, işçinin hakkını düşünür mü? Eğer AKP hükümetinin böyle bir derdi olsaydı kiralık işçilik yasasını Meclis'ten geçirmezdi. Zenginlerin daha da zenginleşmesi, işçilerin ise daha da yoksullaşması AKP hükümeti döneminde olmadı mı? Emeklilik yaşını kademeli olarak arttıran, taşeronluğu alabildiğine yaygınlaştıran, İş Yasası'nı değiştirerek esnek çalışmayı getiren, sendikaları

Türkiye'de en zengin yüzde 1'lik kesimin toplam servetten aldığı pay 2002'de %39,4 iken, bu oran 2014'te %54,3'e yükselmiş. Ülkedeki toplam birikmiş servetin yarıdan fazlasına, toplumun sadece %1'lik kesimi el koyuyor. %99'luk kesimin aldığı pay ise, toplam servetin yarısı bile değil. Bu nasıl düzen, bu nasıl adalet!

Bu sistemin devreye girmesiyle birlikte işçi, işyeri-işyeri dolaşıp kolayına iş bulamayacak. İş-Kur'un rolü de esas olarak özel istihdam bürolarına geçecek. Böylece işçi, kendisine dayatılan her türlü kötü koşulu; yani kısa süreli çalışmayı, güvencesizliği, düşük ücreti, uzun iş saatlerini kabul etmeye zorlanacak! Ücretli köle konumunda olan işçinin ayağındaki prangalar biraz daha sıkılmış olacak. Bir de bu sistemin taşeronlukla birleştiğini düşünelim! Yani neresinden bakarsak bakalım işçilerin çalışma ve yaşam koşulları daha fazla kötüleşecek, darmadağın edilecek.

İşçinin ayağına vurulan pranga sıkıldıkça kapitalist asalakların kârları da yükselecek. Son 14 yıl içinde Türkiye ekonomisi sürekli büyüdü, dünyada 18. büyük ekonomi konumuna yükseldi. Büyüsün tabii, biz işçiler ekonominin büyümesine karşı değiliz. Ama şu soruyu da sorma hakkımız var: Bu büyümeden işçilerin payına ne düşüyor? Gelin önce patronların, zenginlerin durumuna bir bakalım: Meselâ en zengin yüzde 1'lik kesimin toplam servetten aldığı pay 2002'de %39,4 iken, bu oran 2014'te %54,3'e yükselmiş. Şu hale bir bakar mısınız: Ülkedeki toplam birikmiş servetin yarıdan fazlasına, toplumun sadece %1'lik kesimi el koyuyor. %99'luk kesimin aldığı pay ise, toplam servetin yarısı bile değil. Bu nasıl düzen, bu nasıl adalet!

denetimine alan, iş kazalarını ve işçi ölümlerini zerrece önemsemeyen, bu alanda gerekli önlemleri almayan, denetimleri yapmayan bu hükümet değil mi?

Böyle yazdığımız ve söylediğimiz için kimi işçiler derhal savunma yapıyorlar; "diğer hükümetler farklı mıydı?" diye soruyorlar. Değildi, onlar da %1'lik kesimi oluşturan asalaklara hizmet ediyorlardı. Dün onları eleştiriyorduk, bugün de AKP hükümetini eleştiriyoruz. **İşçilerin sömürüldüğü, sefalet içinde yaşadığı, bir avuç asalığın ise akıl almaz bir zenginliğe el koyduğu bir düzenin sürmesi için çalışan bir parti işçilerin dostu olamaz!** Ancak toplumu öylesine kutuplaştırıp, öylesine karşı karşıya getirmişler ki, işçiler bir sınıf olarak düşünmek ve bu şekilde hareket etmek yerine, asalaklara hizmet eden düzen partilerini savunuyor, birbirlerine hasım oluyorlar.

İşçi kardeşler, oyunun farkında mısınız? Goller sürekli işçilerin kalesine atılıyor. Biz işçiler üretiyoruz, ama biz işçiler sefalet koşullarında yaşıyoruz. Artık uyanalım, oyunları görelim ve kendi çıkarlarımız için birleşelim! Bizler işçi sınıfıyız; üreten, alın teri akıtan bir sınıfız. Elimizde çok büyük bir güç var. Eğer bir sınıf olarak, işçi sınıfı olarak birleşirsek ve haklarımız için mücadele edersek her şeyi kökten değiştirmeye başlarız. Aksi halde aklımıza ve ayağımıza daha fazla pranga vurulur. ■

Sendika Nedir, Kimi Savunur?

Türk-İş'e bağlı Şeker-İş Sendikası, kiralık işçiliğin ve kölelik bürolarının önünü açan yasa tasarısını, üyelerini her gün 2 saat bedavaya çalıştırarak "protesto" ediyor. Patronları daha da zengin ederek "işçilerin hakkını koruduğunu" iddia ediyor. Keza geçtiğimiz günlerde Liman-İş, işçilerden habersiz toplu sözleşme imzaladı. Türk Metal, patronlar eliyle işyerlerinde örgütleniyor, istifa eden işçilere saldırıyor, işçilerin parasıyla oteller kuruyor. Sözde sendikacılar zenginlik içinde yaşıyorlar. Türk-İş ve Hak-İş konfederasyonları tümüyle hükümete teslim olmuş bulunuyor. *Kiralık işçiliği getiren yasa tasarısına karşı kılıklarını kıpırdatmadılar. İşçilere sınıf dayanışmasını, kardeşliği değil milliyetçiliği aşıyorlar.* İşçilerin mücadele tarihini unutturmaya çalışıyorlar. Birçok sendikanın durumu benzer. Oysa sendikalar işçilerin birleştiği örgütlerdir. Peki, ne oldu da sendikalar patronların oyuncağı haline geldi?

Sanayinin gelişmeye başladığı 1700-1800'lü yıllarda, daha önce köylü ya da zanaatkar olan insanlar fabrikalarda işçileşmeye başladılar. O zamanlar iş kanunu, sigorta, sosyal hak, iş saati sınırı, yıllık izin, doğum izni diye bir hak yoktu. İşçiler haftanın 6 günü 12-16 saat çalışıyorlardı. Neden mutsuzluğa, açlığa mahkûm edildiklerini, toplumda acı çeken taraf olduklarını anlayamıyorlardı. Bunun öfkesiyle makineleri kırıp parçalamaya başladılar. Ama bu yolla işsizlikten, yoksulluktan kurtulamadılar.

Zaman geçtikçe işçiler, toplumun **işçi sınıfı ve patronlar sınıfı** olarak iki büyük parçaya ayrıldığını kavradılar. Üreten işçi sınıfının tek çaresi sermaye sınıfına karşı birlik olmak, örgütlenmekti. İşte bu yüzden işçiler birlikler kurmaya ve bunların adına da sendika demeye başladılar. O gün için sendikalar, işçilerin yalnızca dayanışma birlikleriydiler. Patronlarla işçiler adına toplu sözleşme yapma hakkına henüz sahip değillerdi. Patronlar ve hükümetler işçilerin sendika kurmasını yasaklıyorlardı.

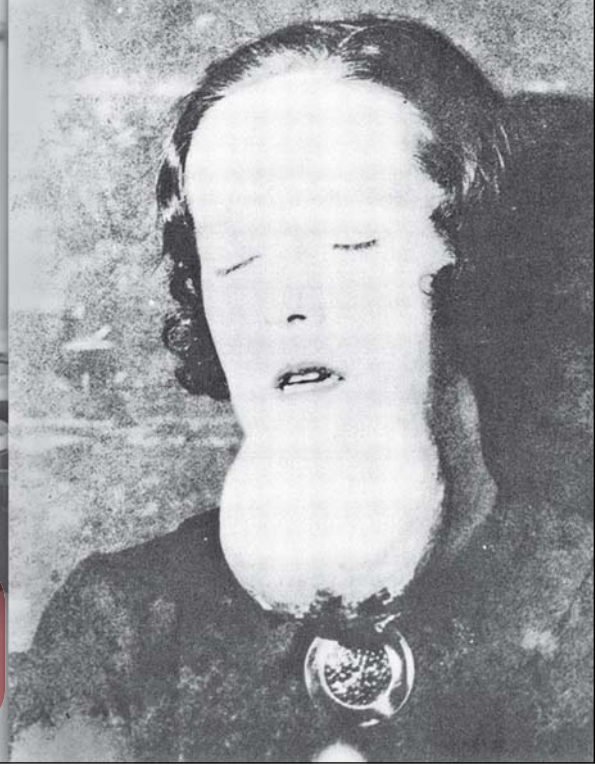
Sanayinin beşiği olan İngiltere'de, sendika kurmayı engelleyen yasa 1824'te işçilerin mücadelesiyle kaldırıldı.

O andan itibaren tüm Avrupa'da işçi sınıfının mücadelesi giderek gelişti. Sendikalar önceleri işçilerin sosyal ve ekonomik haklarını geliştirmek için mücadele ettiler. Ama sonra işçi sınıfı, mücadelesinin sadece ekonomik haklarla sınırlı kalamayacağını anladı. Daha fazla siyasal ve demokratik hak için de mücadele etmek gerekiyordu. Nitekim 1800'lü yıllar boyunca işçiler, uluslararası alanda örgütlendiler. *Dünyanın bütün işçileri kardeşti ve tüm dünyanın işçileri sömürü sistemine karşı birleşmek zorundaydı!*

İşçilerin ne denli güçlü olduğunu gören patronlar, sendikaları yozlaştırmak ya da ele geçirmek için harekete geçtiler. Böylece işçilerin birliğini dağıtmış olacaktı. İşçilerden uzaklaşan birçok sendikacı bürokratlaştı ve patronların hizmetine girdi. İşçilerin hakları için mücadele etmek yerine patronlarla uzlaştılar, kendi koltuklarını kordular. İşçileri eğitmek, bilinçlendirmek ve örgütlemek için harekete geçmediler. Bu tip sendikalar, aynı zamanda düzen partileriyle de iç içe geçtiler. Aynı Türk-İş ve Hak-İş bürokratları gibi...

Ama bir de mücadeleciler sendikalar ve sendikacılar oldu. Meselâ 1980 öncesinde *DISK/Maden-İş Sendikası* böyle bir sendikaydı. Maden-İş Başkanı **Kemal Türkler** mücadeleciler, namuslu bir işçi önderiydi. Bu nedenle işçilerin hakları için mücadele ediyordu. İşçiler haklarını patronlardan söke söke alıyorlardı. Maden-İş işçileri eğitiyor, bilinçlendiriyor, örgütleyordu. Bu yüzden işçinin alını ak, başı dikti. İşçiler kendilerine güveniyorlardı.

Bugün çok az mücadeleciler sendika var. Oysa **sendikalar işçilerin örgütleri olmalıdır**. Bugün patronlarla işçiler arasındaki mücadele, aynı zamanda sendikalara da uzanıyor. Yani biz işçiler sendikalarımızı da denetlemek, patronlara kaptırmamak ve bürokratlardan temizlemek için mücadele vermek zorundayız. Sendikalara küsmek ise tam da patronların ekmeğine yağ sürer. Sendikalarımızı yeniden mücadele birliklerimiz haline getirmeliyiz. ■

“Radyum Kızları”

Birinci Dünya Savaşı sürerken Alman bilimciler kendiliğinden parlayan fosforlu bir boya bulmuşlardı. Geceleleri ışıl ışıl parladığından, askerlerin saatlerinin kadransları bu boya ile boyanmaya başladı. Böylece cephedeki askerler karanlıkta kaldıklarında bile saatin kaç olduğunu görebiliyorlardı. Savaş bittikten sonra da bu parlıtlı boyanın modası devam etti. Undark ismi verilen bu boyadaki madde radyumdu. Amerika’da ABD Radyum adlı şirket, ürettiği saatlerin kadransında bu boyayı kullanıyordu. Bu iş için 20’li yaşlarda genç kızlar işe alınıyordu. 1917-1926 yılları arasında yaklaşık 4 bin kadın bu şirkette çalışmıştı. 1927’ye geldiğinde bu kadınlardan ellisi korkunç bir şekilde ölmüştü.

Fabrikada çalışan genç işçi kadınlar saatlerin kadranslarını daha güzel ve hızlı boyayabilmek için fırçayı dudaklarına sürüyor, hafifçe ıslatıp sivirtiliyorlardı. Günde belki binlerce kez bu hareketi yaptıklarından radyoaktif bir madde olan radyumu yutuyor, ciğerlerine çekiyorlardı. Hatta eğlenmek için saçlarına, ciltlerine, tırnaklarına, dişlerine sürüyor, süs olarak kullanıyorlardı. Gece aynaya baktıklarında saçlarının ve ciltlerinin parladığını görüyorlardı. İşçi kızların sağlığı ise ABD Radyum şirketinin umurunda değildi. Kızların çeneleri erimeye, dişleri dökülmeye, kemikleri ufalıp kırılmaya başladığında kendilerini sorumlu hissetmediler. Kızlar esrarengiz bir biçimde ve korkunç acılar çekerek ölmeye başladıklarında da durum değişmedi.

Çene tümörleri yüzünden kızların yüzü göğüslerine kadar sarkar hale geliyor, ağızlarındaki korkunç yaralar iyileşmek bilmiyordu. 1924 yılında fabrikada 9 kadın yaşamını yitirdi. Basının “Radyum Kızları” ismini verdiği beş genç kız çok hastaydılar ve şirketle mücadele etmeye kararlıydılar. Saat fabrikasını dava ettiler. Davaya hastalanmış başka eski çalışanlar da katıldılar. Fabrikanın sahipleri politik ve maddi açıdan çok güçlüydüler. Şirket direniyor, davayı uzatıyordu. Dava sürerken kızların hastalıkları ağırlaşıyor, yürüyemez hale geliyorlardı. 13 kız bu

sürede hayatını kaybetti. Sonunda kızlara düşük bir tazminat ödendi ama sağlıkları ve ölen arkadaşları geri gelmedi. Ölmek üzere olanların tek isteği bir daha kimsenin kadrans boyamaması ve cenazelerinde çiçek olmasıydı. İşyerlerinde işçi sağlığı ve güvenliği mevzuatının oluşturulması için Radyum Kızlarının feci şekilde can vermesi gerekmişti! Ama bu ölümler bile Undark boyasının kullanılmasına engel olmamıştı.

Dava kapandıktan sonra şirket mağdur olduğunu iddia ederek işçileri suçlayacaktı. ABD Radyum Şirketi Başkanı Clarence Lee utanmadan şunları söylemişti: “Maalesef fiziksel olarak sanayinin diğer dallarında istihdam edilemeyecek kadar uygunsuz olan çok ama çok sayıda insana iş verdik. Kötürümler ve benzer şekilde engelli kişiler işe alındı. Ne ki, bir nezaket fiili olarak nitelendirilebilecek davranışımız bize karşı döndü.” Soma’da 301 işçinin ölümüne neden olanlar da bugün meydanlarda işçilere nutuk atmıyor mu? İşçiler “hassas” olurlarsa canlarını kurtarabilirler diyerek kendi suçlarının üzerini örtmüyorlar mı?

Patronlar için işçilerin canının hiçbir kıymeti yok. Bu dün de böyleydi bugün de böyle. Patronlar işçi için harcanmış her kuruşu sokağa atılmış para olarak görüyorlar. Bu nedenle işçiler için hayati önemde olan konularda kapsamlı araştırmalar yapılmıyor. **Meslek hastalıklarını önlemeye yönelik tedbirler alınmıyor.** Meslek hastalığına yakalanan işçi, hastalığı tanımlanmadığı için sorunuyla baş başa kalıyor. Öldüğünde doğal yollarla öldüğü iddia ediliyor. İşte kapitalizmin vicdanı budur! Dini de imanı da vicdanı da para olan bir düzenden işçi sınıfına, insanlığa ve dünyaya ne hayır gelir?

“Radyum Kızları” yıllar önce mücadele ettiler ve kendilerinden sonraki işçilerin aynı acıları çekmesini önlediler. Ama bugün işçi sınıfı yine kapitalizmin yarattığı acılarla boğuşuyor. Acıları engellemek için kadınıyla erkeğiyle bir araya gelip ağır çalışma koşullarına, hak gasplarına ve kapitalist sömürüye karşı mücadele vermek gerekiyor. ■

Tüm Zorluklara Rağmen İşçiler Mücadele Ediyorlar

Soma Katliamı 2. yılında anıldı

13 Mayıs 2014'te Soma'da meydana gelen maden faciasında hayatını kaybeden 301 işçiyi anmak ve sorumlulardan hesap sorulmasını talep etmek için birçok kentte yürüyüş ve basın açıklamaları gerçekleştirildi. Soma'da ise hayatını kaybeden madencilerin yakınlarının da katıldığı bir miting düzenlendi. Katillerden hesap sorulmadığını ifade eden işçi aileleri gözyaşı döküyor, acı çekiyorlar.

Eylemlerde, Soma faciasına ve her ay yüz elliden fazla işçinin iş cinayetlerinde yaşamını yitirmesine dikkat çekildi. Taşeronlaşmanın, sendikası ve kuralsız çalıştırmanın iş cinayetlerine yol açtığı ifade edildi. Facianın ardından gerçek sorumluların yargılanmadığı belirtildi.

Avcılar Belediyesi işçileri direnişte

CHP'li Avcılar Belediyesi'nde çalışan 32 taşeron temizlik işçisi, sendikalaşmak istedikleri için işten atıldılar. Sendikanın işyerinde çoğunluğu sağlamasından korkan belediye yönetimi ve taşeron şirket, anayasal haklarını kullanarak sendikalaşan işçileri "yüz kızartıcı suç" işledikleri iftirasıyla tazminatsız işten attı. İşten atılan işçiler, sendikalarıyla birlikte 3 Mayıstan beri belediye önünde direnişler.

İşçiler seslerini duyurmak için çeşitli eylemler gerçekleştiriyorlar. Sendikalar, emek kurumları ve işçilerin mücadelesine örgütü UID-DER de işçilere destek veriyor.

EKU-Fren'de 40 işçi işten çıkarıldı

Gebze'de bulunan Eku-Fren fabrikasında daralma gerekçesiyle 40 işçi işten atıldı. Atılan işçiler Gebze Çelik-İş Sendikası önünde basın açıklaması gerçekleştirdiler. İşçiler, sendika-patron işbirliği temelinde işten atıldıklarını ifade ederek, Çelik-İş'e ve patrona tepkilerini dile getirdiler.

Yasal ve anayasal haklarını kullandıkları için cezalandırıldıklarını belirten işçiler, bu hukuksuzluğa, baskılara ve tehditlere son verilmesini istiyorlar.

Arçelik-LG işçileri işe iade davalarını kazandılar

Arçelik-LG işçileri, Türk Metal çetesine karşı patlak veren "metal fırtına"ya Gebze'den güç

vermişlerdi. Türk Metal ve Arçelik-LG patronunun el ele vererek işten attığı işçiler, açtıkları işe iade davalarını birer birer kazanıyorlar. Davanın görüldüğü Gebze 3. İş Mahkemesi, geçtiğimiz Mart ayında 23 işçinin işe iadesine karar vermişti. 13 Mayıs'ta görülen davada ise 26 işçinin daha işe iadesine karar verdi.

Dostcam işçileri direnişe devam ediyor

İzmir'de Çiğli Organize Sanayi Bölgesi'nde üretim yapan Dostcam işçileri, DİSK/Keramik-İş Sendikası'nda örgütlendiler. İşçilerin birlik olmasını hazmedemeyen patron işçileri işten attı. İşçilerin fabrika önündeki direnişi Nisan ayının başından bu yana devam ediyor. DİSK ve KESK'e bağlı sendikalar ile çeşitli demokratik kitle örgütleri işçilere destek veriyorlar. İşçiler, "direnişimiz başarıyla sonuçlanana kadar mücadelemiz de eylemimiz de devam edecektir" sözleriyle kararlılıklarını ifade ediyorlar.

DERİTEKS üyesi işçiler kazanılmış haklarına sahip çıkıyorlar

DERİTEKS Sendikası ile Tuzla Organize Deri Sanayi Bölgesi patronları arasında devam eden toplu sözleşme görüşmeleri, işçilerin aile yardımı hakkının gasp edilmek istenmesi üzerine tıkandı. Deri işçileri, 1 Mayıs'tan önce tepkilerini 2 saatlik iş durdurma eylemleriyle göstermişlerdi. İşçiler talepleri kabul edilene dek eylemlerini sürdüreceklerini ifade ediyorlar. Deri işçileri aile yardımı hakkını Kazlıçeşme'de 29 yıl önce, 129 gün süren grevin sonucunda kazanmışlardı. Bugün 187 lira olan aile yardımı haklarının gasp edilmemesi için mücadele ediyorlar. ■

Dünya İşçi Sınıfının 1 Mayıs Coşkusu

İşçi sınıfının Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü 1 Mayıs tüm dünyada yüz milyonlarca insanın tek yürek olarak meydanlara akmasıyla kutlandı. Onlarca ülkede işçiler taleplerini haykırmak üzere alanları doldurdular.

İngiltere

İngiltere'de 1 Mayıs Londra başta olmak üzere, Liverpool, Manchester, Cardiff, Bristol gibi kentlerdeki gösterilerle kutlandı. Son yılların en kalabalık 1 Mayıs mitinglerinden olan Londra mitingine pek çok sendikandan yanı sıra göçmen örgütleri de katıldı. İşçiler, sendikal örgütlenmenin engellenmesi için çıkarılan yasalara, kemer sıkma politikalarına, yoksulluğa karşı tepkilerini dile getirdiler.

Rusya

Rusya'da on binlerce kişi Moskova'daki Kızıl Meydan'da toplandı. İşçiler daha yüksek ücret ve gençlere iş istediler. Ellerinde rengârenk flamalar ve bayraklarla alana gelen işçiler, sosyal haklarda iyileştirme yapılmasını, işsizliğin azaltılmasını, ücretlerin yükseltilmesini talep eden sloganlar attılar. İşçilerin artan yoksulluğa karşı tepkisi de alana yansdı.

Tayvan

Tayvan'ın başkenti Taipei'de sendikalar ve emek örgütleri düzenledikleri yürüyüş ve gösterilerde hükümete seslendiler. İş saatlerinin kısaltılmasını ve ücretlerin yükseltilmesini istediler. Tayvanlı emekçiler Çin ile kurulan yakın ekonomik ilişkilerin küçük bir kesime büyük çıkarlar sağladığını ama emekçilere yoksulluktan başka bir şey getirmediğini dile getiriyorlar. Bu nedenle 1 Mayıs gösterilerinde artan yoksulluğa tepki vardı.

Güney Kore

Güney Koreli işçiler 1 Mayıs meydanlarına çıkarak hükümetin istihdam politikalarında reform adı altında hayata geçirdiği saldırılara karşı seslerini yükselttiler. Seul'de düzenlenen ve on binlerce işçinin katıldığı mitingde işçiler daha yüksek bir asgari ücret belirlenmesi taleplerini dile getirdiler. Saatlik asgari ücretin 6 dolardan 8,73 dolara yükseltilmesini istediler. Kore Sendikalar Federasyonu'nun 30 bin sendikalı işçinin katıldığını belirttiği gösterilerde işçilerin coşkusu ve mücadele azmi öne çıktı.

İspanya

İspanyol işçiler, sendika konfederasyonlarının çağrısıyla 76 ayrı kentte düzenlenen 1 Mayıs gösterilerine katıldılar. Ekonomik krizden hissedildiği, işsizlik rakamlarının son 5 senedir %20'nin üzerinde

seyrettiği, iş yasasının işçilerin aleyhine düzenlemelerle değiştirildiği ülkede işçiler giderek daha fazla yoksullaşıyor. İşçi sendikaları, iş yasasının bir an önce işçiler lehine değiştirilmesini, hükümetin istihdam yaratmak üzere açık ve direkt adımlar atmasını istiyorlar.

Endonezya

Endonezya'nın başkenti Cakarta'da 100 bin işçi meydanlara çıktı. Trafiğe kapatılan caddelerden geçerek Bundaran Hi meydanında bir araya gelen on binlerce işçi, sloganlarla başkanlık sarayına doğru yürüyüşe geçti. Sarayın önüne gelindiğinde işçiler, düşük ücretlere, sosyal güvence sistemindeki yetersizliklere, geçici-sözleşmeli işçiliğe tepkilerini ortaya koydular.

Bangladeş

Özellikle tekstil sektöründe art arda yaşanan iş kazaları ve ucuz işçilikle gündeme gelen Bangladeş'te işçiler talepleri için 1 Mayıs alanlarında yerlerini aldılar. Başkent Daka'daki gösterilerde asgari ücretin yükseltilmesi, iş güvenliği önlemlerinin alınması, sendikal örgütlenmenin önündeki engellerin kaldırılması talepleri dile getirildi.

Kamboçya

Başkent Phnom Penh'de düzenlenen gösteride işçiler ücretlerine zam ve daha iyi çalışma koşulları istediler. Tekstil ve ayakkabı işçilerinin ağırlıkta olduğu eylemde, işçiler Ulusal Meclis'e kadar yürüdüler. Hükümete tekstil ve ayakkabı işçilerinin asgari ücretinin aylık 207 dolara çıkartılmasını taleplerini duyurdular. ■

Avrupa'da Grevler

Yunanistan'da genel grev

Yunanistan'da işçiler 6-8 Mayıs tarihleri arasında 3 günlük genel grev gerçekleştirdiler. Genel greve metro, otobüs, feribot şoförleri, makinistler, öğretmenler, kamu çalışanları, gazeteciler, çöp toplayıcılar, özel sektörde çalışan işçiler katıldılar. Sokaklara çıkarak Syriza hükümetinin işçi ve emekçilere dönük zalim kemer sıkma politikaları içeren saldırı paketini protesto ettiler. İşçiler eylemlerde "Hükümeti, AB'yi ve IMF'yi devirmek için ayağa kalk!", "Sosyal güvenlik sisteminin ortadan kaldırılmasına hayır!" sloganlarını attılar.

Aleksis Çipras hükümeti bugüne kadar işçilerin ücretlerinden kesilen katkı paylarını artırdı, sosyal yardımları kesti ve emeklilik yaşını 67'ye yükseltti. Bu saldırılar, işsizlik oranlarının %25'lere ulaştığı, AB politikalarının sosyal güvenliği tırpanladığı, işçilerin ücretlerinin %30 oranında gerilediği Yunanistan'da emekçi kitlelerin yaşamını daha da zorlaştırdı. Yunanistan işçi sınıfı bu grevle, saldırılara sessiz kalmayacağını, mücadeleyi yükselteceğini bir kez daha gösterdi.

Almanya'da metal işçilerinin mücadelesi sürüyor

Almanya'da metal, otomotiv ve elektronik fabrikalarında çalışan yüz binlerce işçiyi ilgilendiren toplu sözleşme görüşmeleri devam ediyor. İşçiler, Nisan ayından bu yana fabrikalarda ve alanlarda eylemlerini sürdürüyorlar. Fabrikalarda iş durdurup sokaklara çıkarak, tüm ülkede yürüyüşler düzenleyerek metal patronlarının %2,1'lik ücret zammı önerisini protesto ediyorlar. Patronların önerdiği zam oranının işçiye zulmetmekten başka bir anlama

gelmediğini söylüyorlar. Metal işçileri ve bağlı oldukları IG Metall sendikası ücretlere %5 oranında zam talep ediyor.

Hükümet ise grevlerin ekonomiye zarar verdiğini iddia ederek işçilerin grevini karalıyor. İşçiler bu yalanlara kanmayacaklarını ve haklarını mücadeleyle söke söke alacaklarını vurguluyorlar.

Fransa: Hükümet kölelik yasasını geçirmekte ısrarlı

Fransa'da işçiler ve gelecekte işçi olacaklarının bilincinde olan öğrenciler hükümetin hak gaspları getiren yasasını grevlerle protesto ediyorlar. Bu yasayla işverenlerin işçi çıkarması, çalışma saatlerini uzatması kolaylaşacak, kıdem tazminatı ve fazla mesailere ödenen ücretler düşürülecek. Zarara uğradığı gerekçesiyle işverenler rahatlıkla işçiyi işten çıkarabilecek. İş sözleşmesinde değişiklik yapmak isteyen işçiler işten atılabilecek. Günlük azami 10 saat olabilen çalışma süresi 12 saate çıkarılacak, yarı zamanlı çalışanların haftalık 24 saat olan asgari çalışma süresi düşürülecek. Fazla mesailerde daha az ödeme yapılacaktır. Çıraklık eğitimi alan 18 yaşından küçük işçiler, günlük 10 saate kadar çalıştırılabilecek. İşverenlere ve sendikalara asgari şartları belirleyen İş Kanunu dışında ve daha kötü koşullarda sözleşme imzalama olanağı sağlanacak.

İşçi ve öğrenciler grevlerle bu saldırılara karşı çıkarken, hükümet Meclis'i devre dışı bırakarak yasayı geçirme peşinde. Böylece işçilerin demokratik haklarına da darbe indirilmiş olunacak. İşçiler Paris'te düzenledikleri gösteride Başbakanı ve Meclis'i protesto ediyorlar. "Ulusal Meclis Sermayenin Meclisidir" sloganları atıyorlar. ■

Tüm Baskı ve Yasaklara Rağmen 1 Mayıs!

Dünyanın dört bir köşesinde milyonlarca işçi; işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs'ta meydanlara çıktı ve kapitalizme öfkelerini ve taleplerini haykırdı. Dünya işçi sınıfı, kapitalist sistemin yarattığı krizlere, emperyalist savaflara ve bunlara bağlı olarak yükselen işsizliğe, baskılara ve hak gasplarına karşı tek yürek oldu, 1 Mayıs meydanlarında taleplerini yükseltti.

Türkiye'de ise işçi sınıfı 1 Mayıs'ı ağır baskı ve yasadık koşullarında karşıladı. Kiralık işçilik yasalaştırıldı, şimdi sırada kıdem tazminatına el koyma planları var. Polis devleti ve faşizan uygulamaların günlük hayatın birçok alanına damgasını vurduğu, başkanlık sistemi etrafında her türlü demokratik hakkın ortadan kaldırıldığı bir süreçten geçerek 1 Mayıs'a gelindi. Bu ağır koşullarda, işçi sınıfının bir sınıf olarak kapitalist sömürüye, baskı ve yasaklara karşı meydanlara çıkmaması için korku ve panik yaratılmaya çalışıldı. Amaç işçi-emekçi kitleleri korkutup eve kapatmaktı.

Ancak tüm bunlara rağmen Türkiye'nin dört bir tarafında işçiler, 1 Mayıs'a sahip çıkarak meydanlara aktılar. İstanbul, Ankara, İzmir, Kocaeli, Gebze, Diyarbakır, Mersin gibi onlarca kentte 1 Mayıs alanlarında yerini alan işçiler; işsizliğe, yoksulluğa, emperyalist savaşa, kapitalist sömürüye ve hak gasplarına karşı öfkelerini haykırdılar.

Gebze'de 1 Mayıs: ÜİD-DER Yürüyor, Mücadele Büyüyor!

İşçilerin mücadele örgütü ÜİD-DER, 1 Mayıs'ta işçi kenti Gebze'de idi. Kadınların ve gençlerin ağırlıkta olduğu ÜİD-DER korteji; işçilere yönelik saldırılara ve faşist tırmanışa karşı dövizleri, canlı sloganları, kızıl flamaları ve işçi disipliniyle dikkat çekti.

"ÜİD-DER Yürüyor Mücadele Büyüyor!" sloganıyla toplanma noktasına gelen ÜİD-DER'li işçiler, Numan Dede Caddesi'nde marşlarla, türkülerle, halaylarla 1 Mayıs mitingine coşkulu bir şekilde başladılar. ÜİD-DER'in saflarında taleplerini güçlü bir şekilde haykıran kadın-erkek, genç-yaşlı işçiler ve öğrenciler ile işçi çocukları yer aldılar.

ÜİD-DER kortejinin en önünde ÜİD-DER Kadın Komitesi yer aldı. Kortejin ön saflarında taleplerini haykıran kadın işçiler, mücadelede ön saflarda olacaklarını da haykırdılar.

Kortejde ÜİD-DER'in adına yakışır bir biçimde göçmen ve mülteci işçiler de yerlerini aldılar. "Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşin!" sloganının yankılandığı ÜİD-DER kortejinde, İranlı ve Suriyeli işçiler taleplerini haykırdılar.

Kürsü programının bitimine kadar örgütlü bir şekilde alanda kalan ÜİD-DER korteji, bir kez daha takdir edildi. ÜİD-DER korteji, şarkı ve türkülerle, çekilen halaylarla coşkuyu yükseltti ve alana nasıl örgütlü girdiyse, aynı şekilde örgütlü ayrıldı.

Mersin'de UİD-DER'le 1 Mayıs Coşkusu

Mersin Emek ve Demokrasi Güçleri'nin çağrısıyla gerçekleştirilen 1 Mayıs mitingine pek çok sektörden işçiler, çeşitli sendikalar ve siyasi partiler katıldılar. İşçi sınıfının birliği ve dayanışması için canla başla çalışmalarını yürüten örgütümüz UİD-DER de, tüm coşkusu ve işçi sınıfına yakışır disipliniyle Mersin'de 1 Mayıs alanında idi.

Öğle saatlerinden itibaren UİD-DER Mersin temsilciliğinden bir araya gelen pek çok sektörden işçi, coşkulu bir 1 Mayıs etkinliği gerçekleştirdi. Şarkılar, marşlar söyleyerek ve şiirler okuyarak 1 Mayıs mitingine hazırlandılar.

UİD-DER'li işçiler, disiplinli bir kortej oluşturarak, sloganlarla alana doğru yürüyüşe geçtiler. Sendikalarıyla yürüyen liman işçileri, Şişecam işçileri ve belediye işçileri UİD-DER kortejine gelerek UİD-DER'li işçileri tebrik ettiler ve coşkularına ortak oldular. UİD-DER'i tanımayan kimi işçilerse tanışmak, Mersin temsilciliğinin yerini öğrenmek ve etkinliklere katılmak istediklerini söylediler.

Her 1 Mayıs'ta olduğu gibi UİD-DER korteji yine birlikte ve coşkulu bir şekilde alandan ayrıldı. UİD-DER'le 1 Mayıs'a katılan tüm işçiler ve gençler coşkulu bir 1 Mayıs geçirdikleri için UİD-DER'e teşekkür ettiler.

ZF Sachs ve Arçelik LG Direnişçileri 1 Mayıs'taydı

2015 yılında Bursa'da başlayan ve metal sektöründe onlarca fabrikayı etkisi altına alan mücadele fırtınasını Gebze'de büyüten Arçelik-LG ve ZF Sachs işçileri UİD-DER'li işçilerle peşpeşe 1 Mayıs alanında yerlerini aldılar. "Metal İşçisi Direnişin Simgesi", "ZF Yürüyor Mücadele Büyüyor", "Yaşasın 1 Mayıs, Yaşasın Örgütlü Mücadelemiz" sloganlarını hep birlikte, coşkuyla haykurdular.

Arçelik-LG direnişçileri, işten atılmalarına rağmen mücadeleye devam ettiklerini pankartları ve dövizleriyle de vurguladılar. Bir araya gelen yüzlerce ZF işçisi ise, patronların işyerlerindeki sopası olan Türk Metal'i fabrikalarından def etmiş olmanın gururunu bu kez 1 Mayıs meydanında yaşadılar. ZF Sachs işçilerinin, kadın işçilerin en önde olduğu, kitlesel ve disiplinli korteji göz doldurdu. Kent Meydanı'na metal fırtınasının kararlı sloganları da taşındı. ZF işçilerinin en arkasında ise UİD-DER'in "Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşin" pankartı taşındı ve işçi sınıfının uluslararası bir sınıf olduğu vurgulandı. ■

Hayaller ve Gerçekler

■ Gebze'den bir grup genç işçi

“Büyüyünce ne olacaksın?”, “hangi mesleğin hayalini kuruyorsun?”, “eğitimi hangi alanda tamamlamak istiyorsun?”, “geleceğin için gerçekleşmesini istediğin en büyük hayalin nedir?”, “ilerleyen yıllarda seni nasıl bir hayatın beklediğini düşünüyorsun?”... Çocukluk döneminin bir klasiği haline gelen bu sorularla hepimiz karşılaşmışızdır. Bazı çocukların doktor olup hayat kurtarmak istediği, bazılarının öğretmen olup çocukları eğitmeyi düşlediği, bazılarının da pilot olup mavi derinliklerde uçmayı hayal ettiği onlarca cevap verilmiştir bu soruya. Peki, yıllar sonra dönüp baktığımızda bu hayallere ne kadar ulaşabildik?

İnsanlar hayal kurarken hep gerçekleşmesini dilerler. Oysa **sermayenin hizmetindeki yalan makinesi medya ve eğitim sistemi**, gençleri gerçekleşmesi imkânsız hayallerin peşinden koşturuyor. Onları gerçeklerden uzaklaştırıp kendi yarattığı sahte ışıltilarla bezenmiş hayaller dünyasına itiyor. İnsanı körelten, duygu ve ruh halini çökerten, boş bir rekabete ve hazin hırsalara yönelten kapitalizm, gençler için koca bir yalandan oluşan gelecek vaatlerinde bulunuyor. Tüm sınıfların gençlerine eşit imkânlar sunduğunu iddia ediyor ve hepsinin aynı hayallerin peşinden koşmasını istiyor. Hiç zenginlik ve ihtişam içinde yüzen ve gelecek kaygısı olmayan sermaye sınıfının gençleri ile işsizlik ve yoksulluk içinde hayata tutunma çabası içinde olan işçi sınıfının gençlerinin hayalleri bir tutulabilir mi?

Adaletsiz düzenlerinde, “herkesin eğitim alma hakkı

var” diyerek, eşitsiz eğitim olanaklarına sahip emekçi çocuklarıyla patron çocuklarını aynı sınavlara tâbi tutuyorlar. Bir yanda kolejlerde ve özel okullarda eğitim gören burjuva çocukları, diğer tarafta okul masraflarını çıkarmak için yaz tatillerinde taşeronlarda, eğitim dönemlerinde kafelerde, atölyelerde çalışmak zorunda olan emekçi çocukları. Tüm eşitsizliklere rağmen üniversiteye girmeyi başaran işçi sınıfının gençlerini tabii ki güllük gülistanlık bir üniversite yaşantısı beklemiyor. Yetersiz barınma olanakları, geri ödemeli krediler ve yoksulluk içinde bir üniversite hayatı yaşıyor emekçi çocukları. Eğitim hayatının sonunda, kendisini bir cennet bahçesinin beklediğine inandırılan gençler için hayal kırıklıklarının sunulduğu kapı ardına kadar açılıyor. İşsizlik, güvencesiz çalışma, uzun iş saatleri, düşük ücretler! Karamsarlık içine itilen gençler, hiçbir işe yaramadıklarını düşünüp yaşamlarına son verecek raddeye geliyor, psikolojik bunalıma giriyorlar.

İnsanın gençlik dönemleri heyecan, duyarlılık, arzu ve coşku doludur. **Kapitalist düzende iktidar sahipleri, gençliğin bu özelliklerini köreltmek için her şeyi yaparlar.** Ama kapitalist kâr düzeni gençlerin içindeki isyan ve değişim isteğini hiçbir dönem tam bastıramadı, bastıramayacak! Bu çürümüş ve kokuşmuş sömürü düzenine karşı, işçi sınıfının gençliği elbette mücadele yolunu seçecektir. Genç işçilerin tek umudu örgütlü mücadeledir! Ancak isyan bayrağını örgütlü mücadeleye katılarak dalgalandıran gençler, yaşamının gidişatını kapitalistlerin yaydığı boş hayallere bırakmaz! ■

Bizi Birbirimize Düşürüyorlar, Oyuna Gelmeyelim!

■ Sancaktepe'den bir grup işçi

Iktidar sahipleri biz işçileri din, dil, ırk temelinde bölerek birbirimize düşürüyorlar. Artan milliyetçilikle Türk-Kürt düşmanlığı kışkırtılıyor. Egemenlerin kullandıkları söylemler ve tutumlar insanları kutuplaştırıyor. Geçtiğimiz seçim döneminden bu yana toplumda net bir şekilde hissettiğimiz kutuplaşma Türk-Kürt düşmanlığına doğru ilerliyor. Aynı işyerinde birlikte çalışan işçiler yanında bulunan işçi kardeşlerine düşmanca bakar hale geliyor. İnşaatta çalışan bir işçi arkadaşımız işyerinde yaşadıkları bir olayı bizimle paylaştı. Arkadaşımızın anlattıkları iktidar sahiplerinin milliyetçiliği kışkırtarak biz işçileri birbirimize düşman etmesinin acı bir örneğidir.

İşçi arkadaşımız 18 Nisanda bize şunları anlattı: “Şantiyede birlikte çalıştığımız genç bir işçi arkadaşımız üzerinde ‘Amed Spor’ yazılı formasını giyiyordu. Bu formayla bir iki gün şantiyede çalıştı. Türk olan işçi arkadaşlarımız tişörtü giyen işçi arkadaşımıza karşı milliyetçi önyargıyla yaklaşıyorlardı. Pazar akşamı tişörtü giyen arkadaşımız Türk işçiler tarafından şantiye çıkışına çağırılarak feci bir şekilde dövüldü. Dövülen genç ve iki arkadaşımız daha

olay yerinden polis tarafından alınıp götürüldü.”

Arkadaşlarının durumunu anlatan bu işçi arkadaşımız, “biz aynı yerde aynı koşullarda birlikte çalışıyoruz. Aynı yemekhaneyi paylaşıyoruz. Bu yaşananlar bizi birbirimize düşürmek isteyenlerin işine yarıyor. Halkları birbirine düşman ediyorlar” diyerek tepkisini dile getirdi.

Şantiyede gerçekleşen bu olay tırmandırılan milliyetçiliğin bir göstergesidir. Türk-Kürt birbirine düşman edilmek isteniyor. Televizyonlarda yer alan haberler, programlar, egemenlerin kullandıkları kin ve nefret dili halkları birbirine düşürmeyi amaçlıyor. Egemenlerin bizi bölmelerine, birbirimize düşman etmelerine izin vermemeliyiz. Bizler aynı işyerlerinde birlikte çalışıyoruz, aynı mahallelerde birlikte oturuyoruz, aynı okul sıralarında birlikte okuyoruz. Dilimiz, dinimiz, kimliğimiz ne olursa olsun bizler işçi ve emekçileriz. Egemenler bizi birbirimize düşürerek haklarımızı elimizden alıyorlar, düşük ücretleri ve uzun çalışma saatlerini dayatıyorlar. Bizler yan yana gelip patronların sömürü düzenine karşı birlikte hareket etmeyelim diye aramıza sürekli olarak kin ve nefret tohumları ekiliyor. Birbirimize düşman olursak hiçbir zaman güçlü olamayız. Bizi güçlü yapacak olan şey işçilerin birleşmesi, halkların kardeşleşmesi ve egemenlere karşı birlikte sınıf mücadelesinin yükseltmesidir. ■

Fazla Mesai Bizi Kurtarır mı?

■ Gebze'den bir metal işçisi

Uzun yıllardır makine ve otomotiv sektöründe çalışıyorum. Özellikle son birkaç aydır çalıştığım işyerinde deli gibi fazla mesai yapıyoruz. Günde 12 bazen de 14 saat çalışıyoruz. Bu çalışma biçiminin benim ve doğal olarak diğer işçilerin üzerinde kimi olumsuz etkileri oluyor. En başta çalışırken dikkatli olmak gerekir ama yorgun ve bitkinsin, ne dikkati! Ayakta uyukluyorsun, uyuklayabilirsen tabii! Fazla çalışmanın bizim üzerimizdeki diğer bir zararı ise eşimizle, ailemizle, dostlarımızla birlikte olamamak, onlara zaman ayıramamak oluyor. Kimi arkadaşım çocuğunu sevmeden büyütüyor. Kimisi eşini göremiyor.

Çalıştığım işyerindeki iş arkadaşlarımla bu konu hakkında konuşuyoruz. Burada fazla çalışmaya kalan arkadaşlarımı suçlayamıyorum. Mecburen arkadaşlarım fazla mesaiye kalıyor, fazla mesai ücretiyle geçimini sağlamaya çabalıyor. Aldığımız para asgari ücret, bu parayla bir aile

geçinebilir mi? O yüzden de bizler fazla mesai yapmak zorunda kalıyoruz. Ücretlerin düşük olması nedeniyle bizler mecburen fazla çalışmayı talep ediyoruz. Ama bazen “yeter” diyoruz, “nereye kadar bu böyle gidecek, fazla mesailerden kazandığımız üç kuruş gerçekten problemlerimizi halledebilecek mi?” Bu benzeri konuşmalar, tartışmalar yapıyoruz. İşçilerin çoğunluğu “bizler bu şekilde çalışmaktan elbette memnun değiliz, ama ne yapacağız?” diyorlar.

Tek başımıza bir şey yapamayız, bir olduğumuzda güçlü oluruz, hakkımız olanı alabiliriz. Bu konularda arkadaşlarımla konuşuyorum. Mesailer sorunlarımızı gerçek anlamda çözümüyor. Bizleri birlik olmak güçlü yapar. Geçmişte işçiler bizim bugün yaşadığımız sorunların daha fazlasını yaşıyorlardı. O işçiler bu sorunlarını tek bir yöntemle çözdüler, mücadeleyle, örgütlenmeyle! Bizler de bunun dışında bir yöntemle bu sorunların üstesinden gelemeyiz. O nedenle fazla mesailer değil, birlik olmak yani örgütlenmek ve mücadele etmek bizi kurtarır. ■

İşçilerin Güvenliği Kendi Birlikleridir!

■ Fatih'ten bir işçi-öğrenci

Her gün sabah erkenden düşüyoruz yollara işyerlerimize ulaşmak için. Bin bir çileyle, saatler boyu, neredeyse nefes almadan çalışıyoruz hayatımızı devam ettirebilelim diye. Yaşamaya çalışırken ölüyoruz!

Her ay yaklaşık **150 işçi** iş cinayetlerinde hayatını kaybediyor. Daha 2016'nın **ilk dört ayında 586 işçi** iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi. Peki neden? Bize kade-rimizmiş gibi anlatılan iş kazaları önlenemez mi? 2014'te meydana gelen Soma maden faciasında ölen 301 ma-den işçisinin ardından "bu işin fitratında var" demişti dönemin Başbakanı R. Tayyip Erdoğan. Ama incelemeler ve raporlar gösteriyor ki ihmaller zinciri ile bile ölüme gönderilmişti Somalı maden işçileri.

Türk Tabipleri Birliği (TTB) ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin (TMMOB) Soma madeninde yaptığı ayrıntılı incelemeden sonra yeni yayınladıkları bir rapor, bu gerçeği gün yüzüne çıkarıyor. Soma'ya bir heyet gönderen meslek örgütleri, yayınladıkları raporda; "Heyetin tespitlerine göre, facianın nedeni yeraltı maden ocağındaki kömür yangınıdır. Olayın meydana geldiği Soma havzasında yaklaşık 100 yıldır üretim yapılmaktadır. Havzadaki linyitlerin bu bölümünde kendiliğinden ısınmaya ve yanmaya müsait olduğu onlarca bilimsel makale ile tespit edilmiş ve çözüm önerileri paylaşılmıştır" diyor. Ayrıca raporda, 900 kadar işçide gizli tutulmuş

pnömokonyoz (akciğerin mesleki toz hastalığı) vakası olabileceği vurgulanıyor. Yani **yüzlerce işçi yavaş yavaş ölüme mahkûm edilmiş durumda**. Görülüyor ki işyerlerinde iş güvenliği önlemleri alınmıyor, devlet işyerlerini denetlemiyor. Kameralar karşısında timsah gözyaşları döküp sözler veren yetkililer, iş cinayetlerini durdurmak için hiçbir adım atmıyor.

Bir iş güvenliği uzmanı, İşçi Dayanışması'na yazdığı mektupta işyerinde çalışma koşullarının çok kötü olmasına rağmen Çalışma Bakanlığı'ndan gelen müfettişlerin "üretim alanı fena değil, daha kötü durumda olan yerleri de gördük" diyerek adeta patronları önlem almama-ya teşvik ettiğini anlatmıştı. Bütün bunlar gösteriyor ki yaşanmış ve bundan sonra yaşanacak iş cinayetlerinin sorumlusu, işçilerin can güvenliğini maliyet olarak gören patronlar sınıfı ve hiç bir denetim yapmayan, önlem almayan hükümettir!

Biz işçiler can güvenliğimizi ancak güçlü bir örgütlülükle sağlayabiliriz. **Eğer birlik olursak iş güvenliği önlemlerini aldırabilir, işyerlerini kendimiz denetleyebiliriz**. Yüzlerce işçinin ölümüne sebep olan patronlar ne yargılandı ne de ceza aldı. Birlik olursak önlem almayan patronların cezalandırılmasını sağlayabiliriz. Patronlar kârlarına kâr katsınlar diye iş cinayetlerine kurban gitmemek için birleşip mücadele edelim! ■

Çocuklarımız Egemenlerin Umurunda mı?

■ Küçükçekmece'den bir kadın işçi

“23 Nisan kutlu olsun. Sevinin küçükler, övünün büyükler...la la la la...” şarkıları eşliğinde ilkokul sıralarında çocuksu bir telaşla karşılanır **23 Nisan**. Renkli el işi kâğıtlarıyla sınıfın pencereleri süslenir, müsamerelere hazırlanılır. “Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı” adıyla “dünya çocuklarına armağan edilen en büyük gün” kutlanır.

Yine bir 23 Nisan'ı geride bıraktık. Şu anda çocukların içinde bulunduğu atmosfere bakarsak her zamanki gibi emekçilerin ve ezilen halkların çocukları için çok da bayramlık bir hava olmadığını görürüz. Çocukların çalışmak zorunda kaldığı, defalarca tacize ve tecavüze uğradığı, küçücük yaşlarında evlendirildiği ve hiçbir suçları yokken öldürüldüğü bir ülkede, bu çocuklar için bayramlardan söz edilebilir mi?

BM'ye bağlı UNICEF'in OECD üyesi 41 ülke arasında, çocuklar arasında fırsat eşitliğini inceleyen araştırmasında da Türkiye'deki çocukların durumu bir kez daha ortaya çıkıyor. Türkiye, çocuklar arasındaki **gelir eşitsizliğinin en fazla olduğu 2. ülke** konumundayken, araştırmanın bir bölümü olan **çocukların “yaşam memnuniyeti” alanında ise son sırada** bulunuyor. Sadece 2015 yılında resmi verilere göre 31 bin 337 çocuğun evlendirildiğini, sayısını bilmemekle beraber on binlerce çocuğun cinsel istismara uğradığını düşününce bu memnuniyetsizliğin nedenlerini daha iyi anlayabiliyoruz.

Ezilen sınıfın çocukları, yaşamlarından nasıl memnun olabilirler ki! Hayatın acı gerçekleriyle daha ana karnındayken tanışıyor işçi çocukları. Daha ana karnındayken yeterli beslenemediği için sağlık problemleri çekiyor. Daha ana karnındayken egemenlerin kirli savaşlarında kurşunların hedefi oluyor. Hiç anlam veremediği bombalardan, yani ölümden korunmak için başka memleketlere göçmek zorunda kalan çocuklar, oyunlar oynaması, gülüşüp dertsiz tasasız koşuşturması gereken çocuklar, buralarda para kazanmak için metrobüs duraklarında koşuşturuyorlar. Ya da deniz kıyılarında birbirle-

rine su sıçratıp şakalaşması gereken çocuklar, kapkara sularda boğulup kıyılara vuruyorlar. Ve bizim öldürüldükten sonra sokağa çıkma yasağı yüzünden toprağa gömülemeyen, günlerce buzdolabında bekletilen çocuklarımız da var. Veya ölmek isteyen çocuklarımız... Onlar hayatlarından vazgeçerek neden intihar ettiler dersiniz? Cinsellik kelimesi nedir bilmezken cinsel istismara uğrayan minikler, çocuk yaşında gelin duvaklarıyla sarmalanan binler neresinden memnun kalsınlar yaşamin?

Peki, 23 Nisanlarda “çocuklarımız çocuklarımız” diye dillerinden düşürmedikleri çocuklar egemenlerin umurunda mı? İş konuşmaya ve duygu sömürsü yapmaya geldiğinde egemenlerin “vicdanından” sual olunmaz. Cumhurbaşkanı yaptığı konuşmada “keşke dünya çocuklarının her birini ayrı ayrı kucaklayabilsem, o güzel ellerinden, masum gözlerinden öpebilsem” diyor ve çocuklara korkmamaları gerektiğini, karanlıkların arkasında mutlaka güneş doğacağını söylüyor. “Sonuna kadar savaş” diyenlerin bu şekilde konuşması karşısında insan ne diyeceğini bilemiyor. Güvenli ve müreffeh bir dünya? Ama kimin için, kimin çocukları için? Olsa olsa dünyanın %1'lik kısmında yer alan milyarderler ve çocukları için.

Yıl 2016 ve kapitalizm her geçen gün bizler açısından daha katlanılmaz bir hal alıyor. Bugünden bakınca egemenlerin tepesinde olduğu, ileriki yılların “daha güvenli ve müreffeh” dünyası nasıl bir dünya olacak? Bunu kestirmesi zor değil. Yaşadığımız dünyadan çocuklarımız hoşnut değil, biz de hoşnut değiliz. O zaman neden yaşamlarımızı hiçe sayıp ömür tüketmeye devam ediyoruz? Bugün saçının teline zarar gelecek diye sevmeye kıyamadığımız çocuklarımızı aslında bu zalim sistemden koruyamıyoruz. Çünkü hep birilerinin bizi kurtarmasını bekliyoruz ve bekledikçe hep gerilere düşüyoruz. Çocuklarımızı fanuslarda saklayamayacağımıza göre onlar için bir şeyler yapmak zorundayız. Onlar için, onların ekmeğine, sağlığına ve canına göz dikenlere karşı mücadele vermek zorundayız. Çünkü bizim çocuklarımız ağlamayı değil gülmeyi hak ediyor. ■

ATEŞ

Sene 1982
Benim yüreğim baştanbaşa kor
Düşmanımınki korku...

Tezgâh başında aramayın
Aramayın tek göz odamda
Bulamazsınız
Uzaklardayım
Çok uzaklarda...

Bilmeyin kimliğimi,
Romalı herhangi bir köle gibi.
Ellerimi getirin aklınıza
Yaşamın her köşesine
Kokusu sinmiş ellerimi
Hiçbir özelliği olmayan
Yoktan var etmekten başka
Biraz kutsal
Biraz kaba

Ve şu an
Bileklerimde
Zincirden prangalar varsa

Hayır!
Onları sorumlu tutamam
Tutsaklığımdan
Ben can verirdim demire
Ateşle ve gücümle.
Soğuk yılanlar gibi akıp giderdi
ellerimden

Metrelerce zincir
Bir halkası bile benim değildir.

Eğilip bükülürken demir
Ateşin karşısında
Erdemsiz insanlar gibi.
Övündüm daima
Her şekle giren
Bir demir halka olmamakla.

Nefret ettim, ederim her an
Kaderine esir olandan.
Ve eğilmemeyi öğrendim
Zulmün önünde
Kölenin ruhunu özgürleştiren
Ölümsüz Spartaküs'ten!

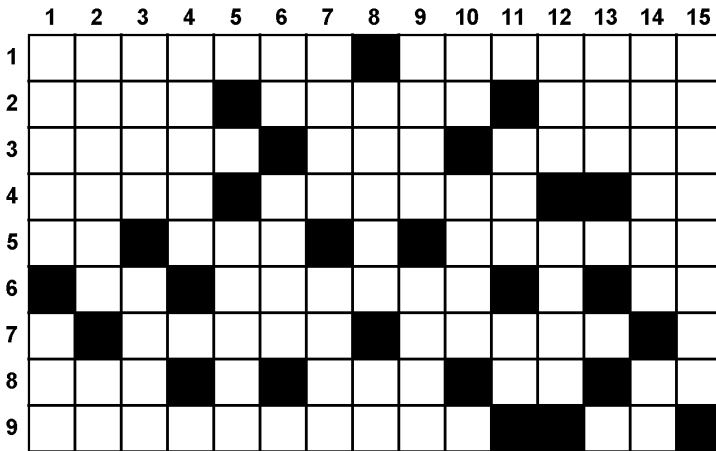
Yüreğim

Fabrikadaki ocak gibidir
Yanar...
Yanar yüreğim yanar
Boyun eğdiren bir alevdir
Ve onlar
Kendi yarattığımla
Prangaladırlarsa bileklerimi
Hayır!
Ellerimi sorumlu tutamam
Tutsaklığımdan
Yalnızca korkudan
Korkularından!

Şimdi uzakta
Çok uzaklardaysam
Işıksız, havasız bir zindanda
Bileklerimde zincirden
prangalarla
Meraklanmayın
O ateş durur orda
Yanar yüreğim yanar
Ortalık ışıyınca
Demir eryinceye kadar.

Elif ÇAĞLI

İŞÇİNİN BULMACASI

Soldan Sağa

- ... işçi yasası: İşçileri geçici bir süreliğine kiraya vererek çalıştırmayı sağlayan yasa. Bir alışveriş veya hizmet için önceden verilen bir miktar para.
- Baldır kaslarını topuk kemiğine bağlayan kiriş. Gecikme. Burgulu çivi.
- Köpeklerin boynuna takılan kemer. Çoğul eki. Sulak yer.
- Peş. Bir çocuk oyunu. Kilometrenin kısaltması.
- Bir nota. Açık seçik olan. Belirli aralıklarda yapılan.
- Uzaklık belirtir. Ağaçtan yapılmış iri çekiç. İndiyum simgesi
- Çok esnek bir kumaş. Belirli bir ses dizisinin belirli bir ölçü içinde düzenlenmesi.

- Baston. Organize sanayi bölgesi. Partner. Bir binek hayvanı.
- Hükümetin kesintilerine karşı büyük grevlerin yapıldığı komşu ülke. Bir soru eki.

Yukardan Aşağıya

- Suriye'deki iç savaşı kışkırtan, muhalifleri finanse eden ülkelerden biri. Yer kırığı.
- Alamet. Canlıların yaşamında önemli bir yeri olan rengi, tadı, kokusu olmayan sıvı.
- İnsan sağlığına zararlı olma olasılığının ölçüsü. Meydan, saha.
- Cermen soyundan olan halk.
- Faktör.
- İridyumun simgesi. Bir çeşit açılır kapanır perde.
- Bir mal gibi alınıp satılan, kişisel hakları bulunmayan ve kendi tükettiğinden daha fazlasını üreterek artık ürün yaratan kişi. Kargaşa.
- Birbirine uyan kimselerin oluşturduğu topluluk. İngilizce'deki aziz kelimesinin kısaltması.
- Leopar. Teraziyi dengeye getirmek için hafif olan kefeye konulan ağırlık.
- Erken. Kadim.
- Mustafa Kemal Üniversitesi kısaltması. Bir cetvel türü.
- Barındırma. Eski hukukta, rüşvet verenle alan aracılık eden kişi.
- Dünyanın en uzun nehri.
- Adağı olan. Eşek sesi.
- Zarar karşılığı ödenen para.

Geçen Ayın Çözümü														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Ö	Z	E	L	S	Ö	Z	L	E	Ş	M	E	L	İ
2	T	A	S	V	I	R	U	M	A	R	E	L	A	
3	E	M	A	M	E	H	T	A	P	A	V	A	L	
4	N	A	S	A	N	A	R	H	U	R	M	A		
5	A	N	Y	B	M	A	B	A	E	K				
6	Z	E	M	H	E	R	İ	K	İ	L	İ	K	Y	A
7	İ	İ	A	Ş	E	A	L	A	Z	A				
8	A	N	N	E	E	N	S	E	A	M	M	E		
9	A	S	İ	R	A	İ	S	T	I	H	D	A	M	

İşçilerin Sordukları/46

İşyeri taşınan işçi ne yapmalıdır, ne gibi hakları vardır?

İş Kanunu'nun 22. maddesi işyeri değişikliğini ele alır. Bu maddeye göre patron keyfi bir şekilde işçiyi başka bir yere çalışmaya gönderemez. Haklı bir gerekçesi olmalı, işçiye bu gerekçeyi yazılı olarak bildirmelidir. İşçi işe girerken şehir dışında çalışmayı kabul ettiğine dair herhangi bir sözleşme imzalamamışsa; bu durumda işçi taşınan yere gitmeyi kabul etmek zorunda değildir. Kendisine gelen sözlü ya da yazılı talebi 6 gün içerisinde reddederek kıdem tazminatını talep etme hakkına sahiptir. İşçi işe girerken patronun kendisini il sınırları içinde veya dışında başka bir yerde çalıştırabileceğine dair bir maddenin yer aldığı bir sözleşmeyi imzalamışsa; bu durumda işçi işverenin gösterdiği yere gitmek durumundadır. Gitmediği takdirde kıdem tazminatına hak kazanamaz.

Ancak işyeri belediye sınırları ya da büyükşehir belediye sınırları içinde bir yere taşınıyorsa işçi için durum değişebilir. Özellikle İstanbul gibi ulaşımın sorun olduğu büyükşehirlerde yeni taşınan yere ulaşım sorunu olabilir ya da işçiye ekstra yol parası yükü binebilir. Böyle durumlarda işçi, mağduriyetinin giderilmesini talep edebilir. Giderilmemesi durumunda yeni yerde işe başlamayı reddederek kıdem tazminatı talebinde bulunabilir. Yasada böyle bir madde yer almasa da, açılan davalarda işçinin lehine sonuçlanmış pek çok örnek Yargıtay kararı bulunmaktadır.

Ayrıca patron sırf tazminatını ödemediği için işten çıkarmak için işçiye böyle bir gerekçe sunuyorsa, o halde işçi

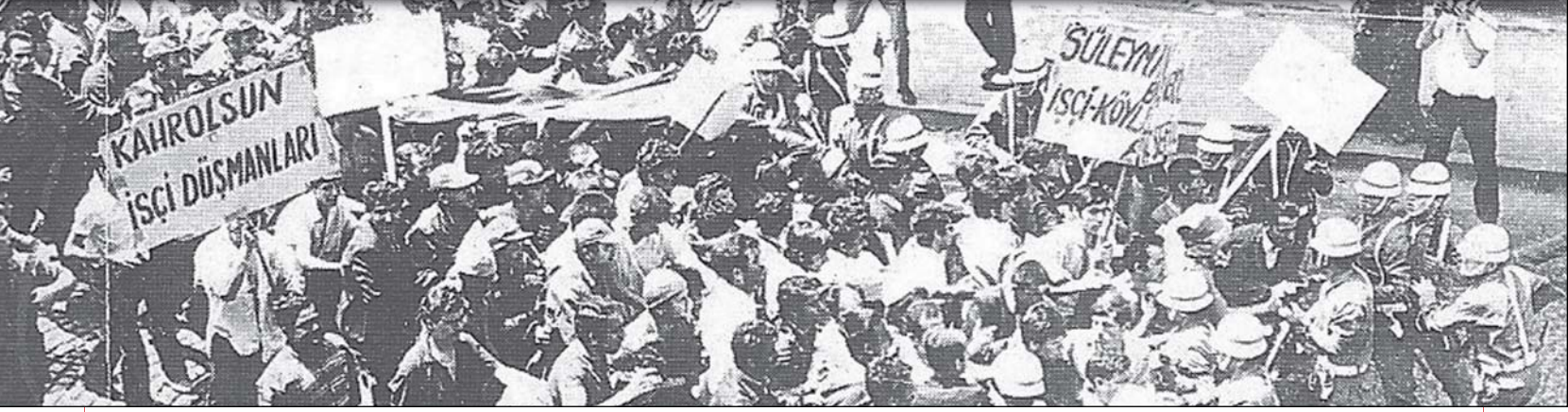
gitmeyi reddedebilir ve mahkemeye başvurarak tazminatını talep edebilir. Haklı bir gerekçesi olduğunu ispat etme yükümlülüğü patrona aittir. Bu şekilde açılmış pek çok davada işçi haklı bulunmuştur.

İşten atılan işçi ne yapmalı?

Patronlar işçileri "üretim düşüklüğü, performans düşüklüğü, daralmaya gidiyorum, eleman fazlalığı var" gibi nedenlerle işten atıyorlar. Bu durumla karşı karşıya kalan pek çok işçinin hakları verilmiyor. Böyle bir durumla karşılaştığımızda neler yapmamız gerektiğini bilmeliyiz.

Hakları kendisine verilmeyen işçi noterden, eğer varsa avukatıyla birlikte, ihtarname çekmelidir. İhtarnamede işçinin kıdem, ihbar gibi ücret alacaklarının hesaplamaları, işten çıkarılma tarihi, nedeni ve bunun haksız bir fesih olduğu yer almalıdır. Çekilen ihtarname ile sonuç alınmaz ise hukuken tek bir seçenek kalır: Dava açmak. İşçi iş mahkemesine başvurarak kıdem, ihbar gibi ücret alacakları için işçilik alacak davası ve işe iade davası açmalıdır. İşten çıkartılma ile birlikte her türlü yasal hak (ihbar, kıdem tazminatı, yıllık izin, fazla mesai ücreti vs.) ödenmiş olsa bile işe iade davası açılabilir. İşe iade davası, patronun işten çıkartma beyanından itibaren, ihbar süresinin bitimi beklenmeden 30 gün içerisinde açılmalıdır. Ayrıca işsizlik maaşı almak için 30 gün içerisinde bağlı olunan İŞKUR bölge müdürlüklerine başvurulmalıdır. Fakat şu bir gerçek ki patronlar sınıfının düzeninde işçilerin iş güvenceleri yok. İşçiler ancak mücadele ederek ve işyerindeki örgütlülüklerini güçlendirerek kendi iş güvencelerini sağlayabilir ve işten atmaları engelleyebilirler. ■

15-16 Haziran'dan "Metal Fırtına"ya

On binlerce metal işçisinin Türk Metal çetesine ve MESS'e karşı başlattığı mücadele birinci yılını doldurdu. Bu mücadele, "metal fırtına" olarak işçi sınıfının mücadele tarihine kazındı. Renault'da başlayan "metal fırtına", Tofaş dâhil hızla Bursa'daki diğer fabrikalara, oradan da Kocaeli, Gebze, Ankara, Eskişehir, İstanbul gibi sanayi kentlerine sıçradı. Eylemler dalga dalga yayıldı. On binlerce metal işçisi Türk Metal'den istifa etti.

On yıllar boyunca ağır çalışma koşullarına, düşük ücretlere ve haksızlıklara katlanan metal işçileri "artık yeter" diyerek ayağa kalkmışlardı. 2014'ün sonbaharında metal patronlarının sendikası MESS ile işçileri temsil eden Türk-Metal, Birleşik Metal-İş ve Çelik-İş arasında toplu iş sözleşmesi görüşmeleri vardı. Metal işçileri, çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesini bekliyorlardı. Ancak Türk Metal çetesi, işçilerin taleplerine kulak asmadı. Bu sarı sendika, MESS'in dayatmalarına boyun eğerek sözleşmeyi 3 yıllığına imzaladı ve işçileri sefalet koşullarına mahkûm etti. İşçiler bir kez daha hayal kırıklığına uğramışlardı ve öfkeliydiler.

Tam bu günlerde Türk Metal, işçilerin basıncı altında kalarak Bursa'daki Bosch fabrikasında, MESS sözleşmesinden daha iyi bir sözleşme imzalamak zorunda kaldı. "Demek ki daha iyisi olabiliyormuş" diyen metal işçileri harekete geçtiler. İşçilerin 3 temel talebi vardı: Üç yıllık sözleşmeden vazgeçilmesini ve Bosch sözleşmesinin kendilerine de uygulanmasını, atama usulüne son verilerek işyeri temsilcilerinin kendileri tarafından seçilmesini, eylemlerden dolayı hiçbir işçinin işten atılmamasını istiyorlardı.

Çok geçmeden Bursa'da metal fabrikalarında başlayan eylemler hızla diğer kentlere yayıldı. Metal işçilerinin öfkesi tam anlamıyla patladı; fiili grev ve işyeri işgalleri günlerce devam etti. Ancak metal işçileri patronlar, medya, hükümet karşısında yeterince birlik ve uyanık değillerdi. Geçmişin mücadele deneyimlerini bilmiyorlardı. İşte bu yüzden, yüz binlerce işçide umut yaratan bu mücadele geri çekildi.

15-16 Haziran: Yüz Bin İşçi Yürüdü!

Metal işçileri, her dönem işçi mücadelesinin öncüsü olmuşlardır. 15-16 Haziran 1970'teki Büyük İşçi Direnişinin başını çeken de metal işçileriydi. Bu dönemde metal işçilerine Maden-İş ve onun başkanı Kemal Türkler yol gösteriyordu. Eğer bugünün metal işçileri, geçmişteki mücadele deneyimlerini bilselerdi, kuşkusuz her şey farklı olurdu.

15-16 Haziran direnişi, aradan geçen 46 yıla rağmen, işçilerin mücadelesine ışık tutmaya devam ediyor. İstanbul'dan Kocaeli'ne kadar uzanan ve 150 bin işçiyi kapsayan 15-16 Haziran eylemleri, işçilerin ne denli güçlü olduğunu ortaya koymuştu.

O dönem iktidarda olan Adalet Partisi, patronların isteği üzerine, bir yasa değişikliğiyle mücadeleciler bir sendika olan DİSK'in önü kesmek ve işçi sınıfının birliğine darbe vurmak istiyordu. Bu saldırıya karşı işçiler ayağa kalktılar; fabrikalarda üretimi durdurup meydanlara döküldüler. İşçinin gücünü gören patronlar, korkularından İstanbul'u terk ettiler. Daha sonra yasayı iptal edilmek zorunda kaldılar. Kazanan işçiler olmuştu.

İşçiler, sendikalarını, örgütlerini savunuyorlardı ve bu yüzden sonuna kadar kendilerini haklı hissediyorlardı. İşçiler bir sınıf olduklarının bilinciyle hareket ediyorlardı. O zaman da polis ve asker işçilerin karşısına çıkarılmıştı, ancak işçiler korkusuzca sonuna kadar mücadeleye devam etmişlerdi.

İşte **patronlar, bu mücadele tarihinin bugünkü işçi kuşaklarına aktarılmaması için 1980 askeri faşist darbesini tezgâhladılar.** Ancak her şeye rağmen işçiler mücadele etmeye ve öğrenmeye devam ediyorlar. "Metal fırtına" bir kez daha gösterdi ki, patronlar sınıfı ve düzen sahipleri ne yaparlarsa yapsınlar işçilerin mücadelesini önleyemezler. Lakin yenilmemek için geçmişin mücadele deneyimlerini öğrenmeli, bilinçlenmeli ve daha fazla birlik olmalıyız! ■